

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ, НАУКИ ТА МОЛОДІ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ,
КРАЄЗНАВСТВА ТА ЕКСКУРСІЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

ДО 25-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
ТА З НАГОДИ 40-РІЧЧЯ ВИЩОЇ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ
НА МИКОЛАЇЩИНІ

ІННОВАТИКА СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ ХХІ СТОРІЧЧЯ: ВИКЛИКИ І ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(м. МИКОЛАЇВ, 12-14 травня 2016 р.)

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Департамент освіти, науки та молоді Миколаївської облдержадміністрації
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського
Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Миколаївський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсій
учнівської молоді

*До 25-річчя незалежності України
та з нагоди 40-річчя вищої
історичної освіти на Миколаївщині*

ІННОВАТИКА СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ

XXI СТОРІЧЧЯ:

ВИКЛИКИ І ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Тези доповідей

Всеукраїнської науково-практичної конференції

(м. Миколаїв, 12 – 14 травня 2016 р.)

ЗМІСТ

Білоконь Г.А. Етапи гуманізації системи реформування вищої освіти в Україні у другій половині ХХ – початку ХХІ століття	8
Буглай Н.М. Вища освіта у навчальних закладах Польщі	9
Будак В.Д. Військово-патріотичне виховання студентської молоді як змістова реформування системи вищої освіти	11
Власов В.С. Формування картографічних умінь на уроках історії	14
Гінкул В.С. Використання елементів медіа на уроках історії та правознавства	15
Гінкул Г.С. Роль мережевої педагогічної спільноти учителів історії та правознавства у самоосвіті сучасного вчителя	17
Гончарова О.О. Викладання філософських дисциплін у вищій школі як засіб мінімізації впливу прекарних практик на життєві стилі сучасного студента	19
Гупан Н.М. Компетентнісно орієнтовані пізнавальні завдання в навчальному процесі з історії	20
Єрмакова І.П. Результати підготовки педагога-історика в умовах ступеневої освіти	21
Зеркаль М.М. Вища освіта України в роки незалежності: етапи, періодизація, проблеми	24
Іванова Т.Ю. Особливості викладання слов'янської історії для студентів класичних історичних спеціальностей	26
Каліцева О.В. Інноваційні підходи до викладання у сучасній правничій освіті	28
Кириченко А.А. Новая концепция многоуровневого обществоведческого образования: приглашение к дискуссии	29
Ласінська М.Ю. Особливості викладання дисципліни «Історія слов'янських народів» у контексті компетентнісного навчання	31
Лободовська І.О. Розвиток історичної науки в умовах сучасної євроінтеграції	33
Ляшенко О.О. Формування інформаційної культури студентів у ході вивчення суспільствознавчих дисциплін (на матеріалах Національного університету цивільного захисту України)	35

УДК 304.2

ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ ЯК ЗАСІБ МІНІМІЗАЦІЇ ВПЛИВУ ПРЕКАРНИХ ПРАКТИК НА ЖИТТЄВІ СТИЛІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

У сучасному глобалізаційному просторі, в умовах постмодерну, виникає соціальне явище прекарності. Прекарність (від лат. «precari» - «сумнівний», «негарантований», «нестабільний») – це стан соціальної системи, за якого вона не здатна виробити стабільні, прогнозовані сценарії свого розвитку, натомість є орієнтація тільки на дану конкретну мить.

Прекарність здебільшого є категорією, яка описує сучасні соціально-трудові практики, що характеризуються нестабільною зайнятістю, негарантованою оплатою праці, ненормованим робочим часом. Головним стрижнем прекарних практик є ідея прихованої експлуатації людини заради економічної вигоди підприємства чи установи, на яких вона працює. Особливо така експлуатація є нищівною для молодого особистості, яка ще не є фізично, економічно, соціально сформованою.

Прекарні трудові практики породжують зміни у стилі життя молодого особистості, зокрема у стилі і характері її мислення. Сам процес мислення стає фрагментарним, втрачається бажання вчитися і переймати досвід попередніх поколінь, якщо це не приносить миттєву економічну вигоду; при цьому молода особа не формує цілісну картину світу і не знаходить у ній місце для себе.

Університет, який сам перетворюється на економічне підприємство, перетворюється на первинну «кузню» молодих прекаріїв, як у соціально-економічному смислі, так і за рівнем інтелектуального розвитку. Студент з самих лав університету починає сприймати оточуюче його соціальне середовище як таке, в якому панує хаос і незрозумілість, а людський потенціал вимірюється суто у грошовому еквіваленті. У результаті маємо таке покоління сучасних студентів, яким не цікава історія рідного краю, які не здатні відрізнити Гегеля від Брейгеля, а на питання, чи не соромно жити з примітивним світоглядом, відповідають, що не соромно, оскільки «де ці знання знадобляться у дорослому житті?»

Альтернативою фрагментарним знанням у вищій школі і подальшій прекаризації мислення є викладання філософських дисциплін протягом

усього навчального процесу, на всіх курсах, які проходить студент. Філософські дисципліни дозволяють відновити взаємозв'язок, прослідкувати причинно-наслідкову залежність між різними блоками знань, пояснити різноманітні явища соціального буття у ретроспективній та перспективній моделі. Натомість, у сучасних навчальних планах університетів обсяг філософських дисциплін скорочується, а їх викладання здебільшого представлене тільки на перших курсах навчання, коли у студента ще не сформовані навички сприйняття академічної інформації. У результаті плечається нове покоління українців, яке є обмеженим у своїй здатності осягати абстрактні поняття і мислити вільно, творчо, незалежно від диктату мінливої, тривожної реальності.

УДК 372.893

ГУПАН Н.М.

КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНІ ПІЗНАВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ З ІСТОРІЇ

Нагальним завданням шкільної історичної освіти сьогодні є послідовне запровадження компетентнісного підходу. Одним з важливих інструментів його вирішення є такий засіб навчання як компетентісно орієнтовані пізнавальні завдання, причому організовані у певну систему. Пізнавальні завдання є тим механізмом, що дозволяє вчителю передбачати, програмувати навчальні і розумові дії школярів, оптимально керувати ними. Система компетентісно орієнтованих пізнавальних завдань має стимулювати пізнавальну діяльність школярів, спрямовуючи їх рух до мети навчання – формування когнітивного, аксіологічного та процесуально-діяльнісного складників компетентності, насамперед предметної. За допомогою навчально-пізнавальних завдань забезпечується якість знань, їх оперативність, рівень узагальненості, практичний характер і т.п. створюються умови для напрацювання учнями передбачуваних чинною програмою умінь і навичок, формування їх ставлень і мотивів.

Спрямована на розвиток історичної компетентності учнів система пізнавальних завдань має передбачати розвиток її п'яти основних складників: хронологічного, просторового, інформаційного, логічного і аксіологічного. Компетентісна спрямованість завдань забезпечується їх змістом, адже